

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

 Інна АНДРУШКО

“ 30 ” 08 2024 року

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри
клінічної фармації та клінічної фармакології

 Святослав СЕМЕНЕНКО

“ 30 ” 08 2024 року

СИЛАБУС
виробничої практики за спеціалізацією
«ПРАКТИКА З КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ»

Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація, 226.01 Фармація
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Фармація, промислова фармація», 2023
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Клінічної фармації та клінічної фармакології
Контактна інформація	clinpharm@vntmu.edu.ua , вул. Пирогова, 56
Укладач силабусу	доцентка, к.мед.н. Дорошкевич І.О.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 54, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	5, 6 курс (X, XI семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	135 годин /4,5 кредит ЄКТС
Структура дисципліни	Практичні заняття - 30 год Самостійна робота - 105 год В цілому: аудиторні заняття – 22,2%, самостійна поза аудиторна робота – 77,8%
Кількість змістових модулів	2
Мова викладання	українська, англійська
Форма навчання	заочна (або- дистанційна відповідно до наказу)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність.

Одним із завдань сучасної освіти є створення умов для ефективної орієнтації майбутнього спеціаліста в професійному просторі, у засвоєнні ним середовища та моделей професійної поведінки. Виробнича практика повинна закріпити та поглибити теоретичні знання, отримані студентами, прищепити їм практичні вміння та навички застосування цих знань у практичній діяльності.

Участь фармацевта в проведенні лікарської терапії сприяє своєчасному доведенню до хворого ліків оптимальної якості, встановленню максимально раціональних шляхів та режимів введення, попередженню призначення несумісних лікарських препаратів, зведенню до мінімуму їх побічної дії, а також зменшенню поліпрагмазії. Практика з клінічної фармації є теоретичною та практичною базою для підготовки до консультативної роботи серед лікарів і пацієнтів з питань раціональної лікарської терапії, а також для здійснення фармацевтичної опіки пацієнтів.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки:

латинська мова, етика, філософія, екологія, медична біологія, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, біофізика, анатомія людини, патологічна анатомія, фізіологія, патологічна фізіологія, мікробіологія, фармакологія

Мета курсу та його значення для професійної діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни є закріплення практичних навичок та підготовка спеціалістів-провізорів, які б володіли достатнім обсягом теоретичних знань та практичних навичок для проведення разом з лікарем роботи по забезпеченню максимально раціональної лікарської терапії у конкретного хворого, а також для здійснення фармацевтичної опіки пацієнтів.

Постреквізити. Як навчальна дисципліна «Клінічна фармакологія» закладає основи формування уявлень та умінь застосовувати загальні принципи медикаментозної терапії

основних захворювань, синдромів і окремих їх проявів в терапії, хірургії, акушерстві, гінекології та анестезіології.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- *Володіти навичками роботи з документацією, нормативною і довідковою літературою про лікарські препарати, етичної поведінки.*
- *Здійснювати вибір оптимального безрецептурного препарату для лікування захворювань і патологічних станів, при яких можливе самолікування; фармацевтичну опіку відвідувачів аптеки при відпуску рецептурних препаратів, в тому числі щодо здійснення адекватної/припустимої генеричної заміни.*

4. Зміст та логістика дисципліни

<i>Змістовий модуль 1. Виконання обов'язків фармацевта на робочому місті «у першого столу» в аптеці.</i>	10 семестр 48 год.
---	-----------------------

Дисципліна включає 1 змістовий модуль.

Модуль 1. Практична підготовка з клінічної фармації на базі аптечного закладу.

Змістовий модуль 1. Виконання обов'язків фармацевта на робочому місті «у першого столу» в аптеці.

Студенти заповнюють щоденники за наступними напрямками:

Знайомство з базою проходження виробничої практики та організацією інформаційної роботи в аптеці. Знайомство з етичними та деонтологічними аспектами спілкування фармацевта і відвідувача аптеки.

- Знайомство з керівництвом і персоналом бази проходження виробничої практики. Вивчення приміщень аптеки, їх призначення і оснащення. Оснащення робочого місця провізора. У щоденнику вказати вид і категорію аптеки, описати обов'язки провізора згідно посадової інструкції і вимог відповідного наказу МОЗ України, обладнання робочого місця, наявність діючих наказів та іншої нормативної документації, протоколів провізора, довідкової літератури. Вивчити асортимент ліків та виробів медичного призначення, наявних в аптеці, їх маркування і розташування. Проходження інструктажу з техніки безпеки.

- Ознайомлення з організацією консультативно-інформаційної роботи в аптеці. Відобразити в щоденнику особливості цієї роботи в аптечному закладі, в тому числі щодо профілактики і моніторингу можливої побічної дії ліків, навести приклад заповненого інформаційного листа про новий лікарський препарат, що надійшов до аптеки.

- Аналіз психологічних, етичних та деонтологічних аспектів спілкування фармацевта і відвідувача аптеки. Набуття навичок індивідуального підходу до різного контингенту пацієнтів.

Здійснення рецептурного та безрецептурного відпуску лікарських препаратів
Здійснення належної фармацевтичної опіки при відпуску безрецептурних ліків.

- Проведення цілеспрямованого опитування пацієнта з коректним і тактовним уточненням даних анамнезу, з'ясуванням проблем щодо здоров'я та наявності/відсутності загрозливих симптомів, вибору оптимального безрецептурного препарату, виходячи із фармакологічних властивостей, показань і протипоказань, обмежень (вікових і професійних, через вагітність, годування грудьми тощо) до призначення препарату, можливих побічних

ефектів тощо; належне інформування пацієнта про лікарський препарат. Описати в щоденнику практики 8 окремих схем діалогів з відвідувачами аптеки та навести клініко-фармакологічне обґрунтування вибору препарату, вказати особливості його застосування у конкретного пацієнта, а також складності етичного і психологічного характеру при здійсненні ФО за схемою наведеною в додатку 1.

Здійснення фармацевтичної опіки при відпуску рецептурних ліків; опанування навиками адекватної заміни ліків.

- Проведення відповідальної фармацевтичної опіки відвідувачів аптеки при відпуску препаратів за рецептами, із врахуванням потрібної дози, відповідної лікарської форми, алергологічного анамнезу, багатокомпонентного списку призначень, комбінованих лікарських препаратів. Демонстрація раціональних клініко-фармацевтичних підходів до здійснення адекватної/припустимої генеричної заміни із залученням до прийняття остаточного рішення провізора аптеки. Навести в щоденнику практики таблицю на рецептурний препарат, виписаний лікарем, для лікування відвідувача аптеки та здійснити фармацевтичну опіку за схемою, наведеною в додатку 1.

Базами проведення практики виступають аптечні мережі м. Вінниця.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння практичних навичок з:

- роботи з документацією, нормативною і довідковою літературою про лікарські препарати,
- етичної поведінки;
- вибору оптимального безрецептурного препарату для лікування захворювань і патологічних станів, при яких можливе самолікування;
- фармацевтичної опіки відвідувачів аптеки при відпуску рецептурних препаратів, в тому числі щодо здійснення адекватної/припустимої генеричної заміни.

Самостійна робота студентів, передбачає підготовку до практичних занять та підсумкового контролю, заповнення щоденника з практики. Контроль самостійної роботи студентів здійснюється під час підсумкового контролю.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології/Студенту/заочна форма навчання/ Фармація, промислова фармація/ 5 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: контроль заповнення щоденників з практики
Підсумковий контроль дисципліни – диференційний залік	Методи: усне опитування (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова

	(посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання.

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни	Оцінка за дифзалік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного та підсумкового контролю

Оцінка "Відмінно"

Студент повинен знати особливості механізму дії, класифікацію, фармакокінетику, фармакодинаміку, побічну дію, взаємодію різних груп ЛЗ. Способи їх призначення, методи оцінки ефективності дії, тривалість дії ЛЗ. Вибір препаратів з урахуванням вище перерахованих критеріїв та функціонального стану організму, статі, віку хворого. Раціональні комбінації терапії. Відповіді повинні мати глибокий, змістовний та конкретний характер. Студент правильно, чітко, логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, вміє узагальнювати матеріал. Студент правильно і повністю виконує завдання, систематично працює на базі практики за планом. Вчасно подає матеріали, для перевірки викладачем, правильно оформлює щоденники та аналізує поставлені задачі.

Оцінка "Добре"

Студент повинен знати особливості механізму дії, класифікацію, фармакокінетику, фармакодинаміку, побічну дію, взаємодію різних груп ЛЗ. Способи їх призначення, методи оцінки ефективності дії. Вибір препаратів з урахуванням вище перерахованих критеріїв та функціонального стану організму, статі, віку хворого. Відповіді достатньо змістовні та конкретні. Студент правильно виконує завдання, систематично працює на базі практики за планом. Вчасно подає матеріали, для перевірки викладачем, правильно оформлює щоденники та аналізує поставлені задачі. Володіє необхідними практичними навичками і вміннями в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Оцінка "Задовільно"

Студент повинен володіти обов'язковим мінімумом теоретичних знань та практичних навичок - знати представників груп ЛЗ, особливості фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії ліків, способи призначення. Відповіді неповні. Студент виконує завдання у неповному обсязі, систематично працює на базі практики за планом. Вчасно подає матеріали, для перевірки викладачем, оформлює щоденники та аналізує поставлені задачі поверхнево.

Оцінка "Незадовільно"

Студент не володіє обов'язковим мінімумом знань щодо клінічної фармації, не орієнтується в питаннях фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії ЛЗ, особливостей їх взаємодії, методах контролю терапії та заходах по негайній допомозі при виникненні ускладнень. Відповіді неконкретні, неправильні, або зовсім відсутні. Студент виконує завдання у неповному обсязі. Невчасно подає матеріали, для перевірки викладачем, оформлює щоденники та аналізує поставлені задачі неправильно.

Самостійна робота студентів з теми, яка входить до тематичного плану оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

71-80 балів отримує студент, який зміг дати розлогу відповідь на питання, володіє ґрунтовними знаннями з клінічної фармакології та може чітко висвітлити питання механізму дії, класифікації, фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії та взаємодії різних груп ЛЗ; знає способи їх призначення, методи оцінки ефективності дії, тривалість дії ЛЗ, заходи негайної терапії при виникненні ускладнень від лікування, може провести вибір препаратів з урахуванням функціонального стану організму, статі, віку хворого.

61-70 балів отримує студент який зміг дати повну відповідь на питання, володіє ґрунтовними знаннями з клінічної фармакології та може чітко висвітлити питання механізму дії, класифікації, фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії та взаємодії різних груп ЛЗ; знає способи їх призначення, методи оцінки ефективності дії, тривалість дії ЛЗ, заходи негайної терапії при виникненні ускладнень від лікування, але припустився незначних помилок у висвітленні одного з перелічених розділів.

51-60 балів отримує студент який зміг дати часткову відповідь на питання, володіє базовими знаннями з клінічної фармакології та може частково висвітлити питання механізму дії, класифікації, фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії та взаємодії різних груп ЛЗ; способів призначення, методів оцінки ефективності дії, тривалості дії ЛЗ, заходів негайної терапії при виникненні ускладнень від лікування, допускаючи при цьому незначні помилки у висвітленні одного з перелічених розділів

0-50 балів отримує студент який не зміг дати відповідь на питання, володіє елементарними знаннями з клінічної фармакології, має уявлення про зміст основних розділів. На запитання, що стосуються механізму дії, класифікації, фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії та взаємодії різних груп ЛЗ; способів призначення, методів оцінки ефективності дії, тривалості дії ЛЗ, заходів негайної терапії при виникненні ускладнень від лікування відповідає не усвідомлено, допускаючи помилки

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ на практичних заняттях.

Інструктаж з техніки безпеки проводиться на першому практичному занятті викладачем.

АЛГОРИТМ ДІЙ здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова під час дії сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА!» в робочий час.

Перед початком 1 заняття викладач повинен детально розказати, як пройти в укриття.

Укриття кафедри клінічної фармації та клінічної фармакології знаходяться в цокольному приміщенні морфологічного корпусу ВНМУ, підвальному приміщенні-укритті 3 гуртожитку, підвальному приміщенні-укритті Університетської клініки ВНМУ, підвальному приміщенні-укритті ВМКЛ № 3 відповідно до бази проведення практичних занять.

Якщо під час проведення заняття пролунав сигнал «УВАГА! ПОВІТРЯНА ТРИВОГА! ВСІМ ПРОЙТИ В НАЙБЛИЖЧЕ УКРИТТЯ!», потрібно: негайно припинити заняття; після оголошення викладачем: «Всім зібрати речі, швидко пройти в укриття» швидко зібрати речі та приготуватися виходити; впевнитись, що в аудиторії нікого не залишилось; вимкнути світло, зачинити двері (виконує викладач); за останнім студентом рухатись до укриття (виконує викладач); перебувати в укритті до сигналу «УВАГА! ВІДБІЙ ТРИВОГИ!» (дві короткі сирени з оголошенням про відбій повітряної тривоги); за сигналом «УВАГА! ВІДБІЙ ТРИВОГИ!» повернутись в аудиторію для продовження заняття; якщо сигналу «УВАГА!

ВІДБІЙ ТРИВОГИ!» не відбулось до закінчення пари, здобувачі продовжують перебувати там до сигналу «УВАГА! ВІДБІЙ ТРИВОГИ!»; якщо сигнал «УВАГА! ПОВІТРЯНА ТРИВОГА! ВСІМ ПРОЙТИ В НАЙБЛИЖЧЕ УКРИТТЯ!» відбувся до початку заняття та прибуття здобувачів на базу кафедри, здобувачі повинні негайно пройти в найближче укриття (QR-код з посиланням на карту укриттів міста Вінниця розташовані на кожній зупинці громадського транспорту).

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, теоретично підготовленим до теми.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в медичний халат.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки за вказівкою викладача.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmue.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmue.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має надати конспект з відповідної теми та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmue.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmue.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmue.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології/ Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології/ Новини). **Зворотній зв'язок** з викладачем здійснюється через месенджери, електронну пошту або на платформі Microsoft Teams (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології/ Студенту.

Базова література:

1. Клінічна фармакологія: підручник / За ред. проф. М.І.Яблучанського, В.М.Савченка. – Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2011. – 405 с.
2. Медична рецептура: Навчальний посібник Я.О. Дев'яткіна, Е.Г.Колот, Р.В.Луценко. - 3-о вид . перероб. і доп.,- 2013. -104с.
3. Основи лікарської рецептури : навч. посібник / за ред.. К.А.Посохової, О.М.Олещук. Тернопіль: ТДМУЮ 2015.-92 с.
4. Фармакологія. Курс лекцій. Наукове видання. - Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. - 512 с.
5. Фармакологія: підручник для студ.мед.ф-тів / Чекман І.С., Горчакова Н.О., Казак Л.І. та ін., ред.. проф.. І.С. Чекмана. - Вид.4-тє. - Вінниця: Нова Книга, 2017. - 784 с.
6. Фармацевтична опіка: практичний посібник / І. А. Зупанець, В. П. Черних, С. Б. Попов та ін.; за ред. І.А. Зупанця та В. П. Черниха. 3-тє вид, переробл. і доповн. — Київ: Фармацевт Практик, 2018. — 224 с.
7. Чекман І.С., Бобирьов В.М., Кресюн В.Й., Годован В.В., Горчакова Н.О., Казак Л.І., - Фармакологія: підручник для студ вищих мед. навч. закладів (2-е видання). - Вінниця «Нова книга», 2014.-432 с.
8. V.Bobyrov. Pharmacology : textbook / V.Bobyrov, T.Devyatkina, O.Vazhnicha, V.Khristyuk. - 3rd ml ., updated - Vinnitsya : Nova Knyha, 2015. -520 p.: il.
9. Pharmacology - Cito!: Textbook // Edited by S.M. Drogovoz. - Kharkiv, 2016. -192 p.

Допоміжна література:

1. Бобирьов В.М., Мамчур В.Й., Луценко Р.В., Дев'яткіна Т.О., Сидоренко А.Г., Хомяк О.В. Методичні рекомендації: Експериментальне вивчення нових антидепресивних засобів. - 2014. - К.: -40с.
2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 360 від 19 липня 2005 р. “Про порядок виписування рецептів та відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек” і з змінами до нього (наказ МОЗ України 11 листопада 2011 року N 777).
3. Нові серцево-судинні лікарські засоби згідно класифікації АТС. Методичні рекомендації. - К.: ТОВ «Юстон», 2017. -159 с.
4. Чекман І.С., Вікторов О.П., Горчакова Н.О. та ін. Нестероїдні протизапальні

препарати: ефективність, доступність, прийнятність для пацієнта. Фармаконагляд за безпекою застосування. - Київ: Поліграф плюс, 2011. -118 с.

5. Pharmacology at your palms: reference book / Drogozov S.M., Kutsenko T.A. - Kharkiv: Nphall, 2016, -80 p.

Електронні ресурси

1. Сайт кафедри – <http://vnmu.edu.ua/>
2. Сайт бібліотеки - <http://library.vsmu.edu.ua/>
3. Державний реєстр лікарських засобів www.moz.gov.ua
4. Уніфіковані протоколи ведення хворих www.moz.gov.ua
5. Австралійський бюлетень небажаних лікарських реакцій. <http://www.tga.health.gov.au/adr/aadrb.htm>.
6. Британський щомісячний бюлетень з безпечності застосування лікарських засобів. <http://www.mhra.gov.uk/Publications/Safetyguidance/DrugSafetyUpdate/index.htm>.
7. Лекції для післядипломної освіти «Принципи клінічної фармакології» Клінічного центру Національного інституту здоров'я США. <http://www.cc.nih.gov/researchers/training/principles.shtml>.
8. Міжрегіональне товариство спеціалістів доказової медицини: <http://www.osdm.org/index.php>
9. Вісник доказової медицини: <http://www.evidence-update.ru>
10. Європейське товариство клінічних фармакологів і фармакотерапевтів: <http://www.eacpt.org>
11. Ресурс з фармакогенетики. <http://www.pharmgkb.org/>.
12. On-line реєстрація небажаних лікарських реакцій на сайті FDA. <https://www.accessdata.fda.gov/scripts/medwatch/medwatch-online.htm>.
13. Ресурс по взаємодії лікарських засобів: <http://medicine.iupui.edu/flockart/>

Консультації проводяться один раз на тиждень згідно з графіком консультацій.

9. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології/ Студенту).

10. Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології/ Студенту).

Силабус з дисципліни «Практика з клінічної фармації» обговорено та затверджено на засіданні кафедри клінічної фармації та клінічної фармакології (протокол № 1, від «28» серпня 2024р.)

Відповідальний за курс

Дорошкевич І.О.

Завідувач кафедри

Семененко С.І.